

תל אביב, י"ט אדר א' תשפ"ב
20 פברואר 2022
למ- 600 / 126 / 455

לכבוד
מר גלעד גולוב
מנכ"ל
מכון התקנים

לכבוד
מר איגור דסקלביץ
הממונה על התקינה ומנהל מינהל התקינה
משרד הכלכלה והתעשייה

נכבדי,

הנידון : עמדת התאחדות התעשייתיים - אמצעי גילוי וכיבוי בלוחות חשמל

התעשייה הישראלית מתמודדת עם עודף רגולציה חמור אשר מקשה על עשיית עסקים בישראל. בפועל, לעודף הרגולציה החמור השלכות שליליות על יוקר המחיה ועל הכלכלה הישראלית. עודף הרגולציה החמור מתבטא גם בקושי להתמודד עם תחרות כלל עולמית ביצוא סחורות. קושי זה התעצם לאור הירידות החדות בשער הדולר, וגורם ליצואנים רבים קשיי פעילות המסכנים את ההמשכיות העסקית במפעלים.

לאור האמור לעיל, התאחדות התעשייתיים מובילה זו תקופה ארוכה מדיניות אשר בבסיסה הצורך להפחית רגולציה בכל תחומי החיים של העסקים במדינת ישראל. מדיניות זו מחייבת הרחבת של כלל הרגולטורים ליצירת סביבה עסקית טובה התומכת בכלכלת מדינת ישראל.

אבן יסוד חשובה בהפחתת הרגולציה, היא יישום תקינה בינלאומית- מיטבית, תקינה הנהוגה בעולם, אשר מבטיחה את בטיחות המוצר אך אינה מוסיפה דרישות מיותרות שאינן נדרשות לבטיחות/בריאות הציבור והגנה על הסביבה. בהתאם, בתחום כבאות האש, תומכת התאחדות התעשייתיים בהתאמת דרישות הכבאות לתקינה הבינ"ל כגון ההנחיות האמריקאיות (NFPA) - מהלך אשר צפוי לחסוך מיליארדי שקלים למשק הישראלי.

התקן המקורי הישראלי לגלאים ת"י 3-1220 כולל רגולציה עודפת וייחודית למדינת ישראל אשר מחייב התקנת אמצעי גילוי אש בתוך לוח החשמל. בעוד שהתקן הרשמי של לוחות חשמל ת"י 2-61439 איננו דורש הצבת אמצעי גילוי וכיבוי אש בלוח החשמל שכן הוא מתבסס על מנגנוני הגנה הנדסאיים בתוך לוח החשמל. כך בתהליך פיתוח המוצר משולבים עקרונות בטיחותיים שמטרתם מניעת שריפות ומניעת הסיכון להתחשמלות של מתפעל הלוח. לאחר שלב פיתוח המוצר, לוח החשמל יידרש לעבור סדרת בדיקות מעבדה בתנאי קיצון לרבות התחממות וזרמי קצר. בעולם לא קיימת דרישה להצבת אמצעי גילוי וכיבוי אש בלוח החשמל.

בהתאם להחלטת ממשלה משנת 2008 הקוראת לאימוץ תקינה בינ"ל במקום תקנים מקוריים ישראלים, מצוי המשק הישראלי בתהליך מואץ של אימוץ תקינה בינ"ל והסרת חסמי סחר ורגולציה. תהליך זה מאפשר ליצרנים המקומיים להתחרות ולעמוד בסטנדרט הבינ"ל תוך הפחתת עלויות הרגולציה העודפת. בתקן 3-1220 טרם התבצעה התאמה לתקינה בינ"ל, ועל כן המגזר העסקי נפגע מידי שנה בכ - 140 מיליון ₪ עודפים בגין התקנת גלאים בלוחות החשמל.

נתונים מהארץ והעולם:

בהתאם לנתונים מארה"ב שבה נערך מחקר מקיף בנושא של שריפות שמקורן בכשל חשמלי, **נמצא כי רק 0.5% (חצי אחוז בלבד!) מהשריפות – מקורן בלוחות חשמל**. בישראל, ע"פ נתוני הרשות הארצית לכבאות והצלה, מדווחים רק 5-10 שריפות בשנה שמקורן בלוח החשמל עצמו. יש להדגיש כי התקנים ללוחות חשמל ולגלאים מתייחס ללוחות שאינם ביתיים (לדוגמא : תעשייתיים, ציבוריים).

בטיחות:

הנחיות ה-NFPA והתקנים האירופאים הרלבנטיים אינם כוללים דרישה להתקנות אמצעי גילוי כמתחייב בתקן הישראלי 3-1220 – זאת לאור התכנון הקפדני ומשטר הבדיקות של לוחות חשמל לפי ת"י 2-61439 ללוחות אלו רמת בטיחות גבוהה באופן מובנה. לפיכך, אין צורך לדרוש אמצעי גילוי בלוחות אלו כפי שנקבעו בת"י 3-1220.

יתרה מכך, יישום ת"י 3-1220 בלוחות חשמל, עלול לפגוע בהם: יצרני המקור של הלוחות מייצרים לוחות על פי סטנדרט בינ"ל אחיד ללא הכנה למערכות גילוי, על כן הלוחות התקניים הסטנדרטיים בעולם אינם עומדים בדרישות הישראליות הייחודיות. שינוי של מבנה הלוח בישראל (כדי לעמוד בדרישות הייחודיות) מבטל את אחריות היצרן ללוח שתוכנן ויוצר לפי ת"י 2-61439 שכן הם פוגעים בתקינותו.

העמדה שהוצגה ע"י שלושת הרגולטורים הרלוונטיים לסוגיה: הממונה על התקינה, רשות החשמל ורשות הכבאות וההצלה – היא כי בכדי לשמור על תקינות לוח החשמל בהתאם לחוק החשמל והתקן ללוחות חשמל ת"י 2-61439, יש להוציא כל גורם זר מחוץ ללוח לרבות אמצעי גילוי וכיבוי אש. שמירה על המצב הקיים = סתירה בין 2 תקנים רשמיים - מעלה דרמטית את הסיכון להתחשמלות של מתפעל הלוח ונוזק לרכוש. יתרה מכך, חוק החשמל אוסר על אדם ללא רישיון חשמל מתאים לגעת בלוח ועל ידי כך מקטין את הסיכון להתחשמלות של המתפעל, כאשר מתקין גלאים או אמצעי כיבוי אש מבצע התקנה בלוח הוא עובר על חוק החשמל ומסכן את עצמו.

לאור האמור, **התאחדות התעשייתיים תומכת בעמדת הרשות הארצית לכבאות והצלה, המקדמת אימוץ של הנחיות ה-NFPA. בפועל, יש לשנות את התקינה הישראלית ת"י 3-1220, ולבטל לאתגר את הדרישה להתקנת מערכות גילוי בלוחות החשמל. בנוסף, יש להפסיק את הדרישה למערכת כיבוי בלוחות חשמל.**

בכבוד רב,

רובי גינל

העתק: דויד קריבוס, יו"ר ועדה טכנית 5824, מכון התקנים